

بررسی ادراک حس آرامش در خانه‌های سنتی ایران (نمونه موردی: خانه طباطبایی‌ها کاشان)

فاطمه فراهانی^۱، میثم ذکاوت^۲، آرزو مومنیان^۳

۱- دانشجوی کارشناسی دانشگاه سراسری گرمسار-نویسنده مسئول

۲- استادیار گروه معماری دانشکده معماری دانشگاه سراسری گرمسار

۳- عضو هیات علمی دانشگاه سراسری گرمسار

چکیده:

خانه‌های سنتی ایران همچون نگینی از معماری ایرانی - اسلامی گذشته در سراسر کشور می‌درخشند. اما آنچه که در این پژوهش برآینم تا بررسی کنیم، ارتباط میان معماری این خانه‌ها و ادراک حس آرامش است. بصورت موردی خانه طباطبایی‌ها در کاشان در نظر گرفته شده است. پژوهش با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و منابع مکتوب و همچنین مشاهدات میدانی و تجزیه و تحلیل پژوهش‌های پیشین صورت گرفته و در نهایت عواملی که باعث ایجاد حس آرامش در فضاهای این خانه‌ها شده گردآوری گشته و باتوجه به عدم وجود آرامش گذشته در خانه‌های امروزی اصول و مبانی طراحی آن‌ها توصیه شده است. یافته‌های این پژوهش پیرامون چگونگی ارتباط بین قسمت‌های مختلف خانه طباطبایی‌ها و اینکه هر کدام با هدف تأمین کننده‌ی چه نوع حس انسانی یا چه نوع آسایش جسمی در انسان هستند؟ به عنوان مثال عقب نشینی در خانه نشان دهنده‌ی عدم تجاوز به حقوق دیگران، هشتی خانه نشان دهنده‌ی مردم‌واری و حفظ حریم محارم، دالان نشان دهنده‌ی حس زیبایی با استفاده از تضاد روشنی حیاط و تاریکی دالان، حیاط نشان دهنده‌ی رعایت درونی و اندرونی، فضای اتاق‌ها نشان دهنده‌ی مقابله با شرایط اقلیمی برا آسایش اهل خانه، سابات برای ایجاد سایه برای مردم خارج از خانه (مردم‌واری) و شاه نشین نشان دهنده‌ی تکریم مهمان است.

کلمات کلیدی: "خانه طباطبایی‌ها"، "خانه‌های سنتی ایران"، "حس آرامش"